

ВЈЕЖБА 3. १। धर्मस्य त्वरिता गतिः ॥ २। उपदेशो मूर्खाणां प्रकोपाय न शान्तये ॥ ३। वृथा वृष्टिः समुद्रस्य तृप्तस्य भोजनं वृथा ॥ ४। संपत्तेश्च विपत्तेश्च दैवमेव कारणम् ॥ ५। शत्रौ सान्त्वं प्रतीकारः ॥ ६। वह्निरिव वह्नेर्भेषजम् ॥ ७। शत्रोपि गुणा प्राया दोषा वाच्या गुरोरपि ॥ ८। धर्मेण हीणाः पशुभिः समानाः ॥ ९। वृद्धस्य तरुणी विषम् ॥ १०। न नार्यो विनेर्ष्या ॥ ११। असंतोषः श्रियो मूलम् ॥ १२। स्त्रियो निसर्गादेव पण्डिताः ॥ १३। चला लक्ष्मीश्चलाः प्राणाः ॥ १४। नार्यः पिशाचिका इव हरन्ति हृदयानि ॥ १५। गद्यं कवीनां निकषं वदन्ति ॥

Градиво: промјена именица *i-* и *u-*основа (SP, §65-69); промјена именица *ī-* и *ū-*основа (SP, §70-74).

Транскрипција (saṃhita): 1. *dharmasya tvaritā gatiḥ*. 2. *upadeśo mūrkhāṇāṃ prakopāya na śāntaye*. 3. *vr̥thā vr̥ṣṭiḥ samudrasya tr̥ptasya bhojanam vr̥thā*. 4. *sampatteśca vipatteśca daivameva kāraṇam*. 5. *śatrau śāntvaṃ pratikārah*. 6. *vahnireva vahnerbheṣajam*. 7. *śatrorapi guṇā grāhyā doṣā vācyā gurorapi*. 8. *dharmeṇa hīnāḥ paśubhiḥ samānāḥ*. 9. *vr̥ddhasya taruṇī viṣam*. 10. *na nāryo vinerṣyayā*. 11. *asantoṣaḥ śriyo mūlam*. 12. *striyo nisargādeva paṇḍitāḥ*. 13. *calā lakṣmīścalāḥ prāṇāḥ*. 14. *nāryaḥ piśācikaḥ iva haranti hṛdayāni*. 15. *gadyam kavīnāṃ nikaṣam vadanti*.

Транскрипција (pada): 1. *dharmasya tvaritā gatiḥ*. 2. *upadeśaḥ mūrkhāṇāṃ prakopāya na śāntaye*. 3. *vr̥thā vr̥ṣṭiḥ samudrasya tr̥ptasya bhojanam vr̥thā*. 4. *sampatteḥ ca vipatteḥ ca daivam eva kāraṇam*. 5. *śatrau śāntvaṃ pratikārah*. 6. *vahniḥ eva vahneḥ bheṣajam*. 7. *śatroḥ api guṇāḥ grāhyāḥ doṣāḥ vācyāḥ guroḥ api*. 8. *dharmeṇa hīnāḥ paśubhiḥ samānāḥ*. 9. *vr̥ddhasya taruṇī viṣam*. 10. *na nāryaḥ vinā tr̥ṣyayā*. 11. *asantoṣaḥ śriyaḥ mūlam*. 12. *striyaḥ nisargāt eva paṇḍitāḥ*. 13. *calā lakṣmīḥ calāḥ prāṇāḥ*. 14. *nāryaḥ piśācikaḥ iva haranti hṛdayāni*. 15. *gadyam kavīnāṃ nikaṣam vadanti*.

Грамагичка анализа: 1. *dharmasya* – gen msg, *dharma* закон; *tvaritā* – nom fsg, *tvarita* брз; *gatiḥ* – nom fsg, *gati* корак. 2. *upadeśaḥ* – nom msg, *upadeśa* подучавање; *mūrkhāṇāṃ* – gen msg, *mūrkhā* будала; *prakopāya* – dat msg, *prakopa* гњев; *na* – pcl, *na* не; *śāntaye* – dat fsg, *śānti* мир. 3. *vr̥thā* – adv, *vr̥thā* узалуд; *vr̥ṣṭiḥ* – nom fsg, *vr̥ṣṭi* киша; *samudrasya* – gen nsg, *samudra* море; *tr̥ptasya* – gen msg, *tr̥pta* сит; *bhojanam* – nom nsg, *bhojana* храна; *vr̥thā* – adv, *vr̥thā* узалуд. 4. *sampatteḥ* – gen fsg, *sampatti* срећа; *ca* – conj, *ca* и; *vipatteḥ* – gen fsg, *vipatti* несрећа; *ca* – conj, *ca* и; *daivam* – nom nsg, *daiva* судбина; *eva* – adv, *eva* управо; *kāraṇam* – nom nsg, *kāraṇa* узрок. 5. *śatrau* – loc msg, *śatru* непријатељ; *śāntvaṃ* – nom nsg, *śāntva* (+ loc) помирење; *pratikārah* – nom msg, *pratikāra* osveta. 6. *vahniḥ* – nom msg, *vahni* ватра; *eva* – adv, *eva* управо; *vahneḥ* – gen msg, *vahni* ватра; *bheṣajam* – nom nsg, *bheṣaja* лијек. 7. *śatroḥ* – gen msg, *śatru* непријатељ; *api* – conj, *api* такође; *guṇāḥ* – nom mpl, *guṇa* врлина; *grāhyāḥ* – nom mpl, *grāhya* што треба прихватити; *doṣāḥ* – nom mpl, *doṣa* грешка; *vācyāḥ* – nom mpl, *vācyā* што треба рећи; *guroḥ* – gen msg, *guru* учитељ; *api* – conj, *api* такође. 8. *dharmeṇa* – int msg, *dharma* закон; *hīnāḥ* – nom mpl, *hīna* (+ int) који је без чега; *paśubhiḥ* – int mpl, *paśu* стока; *samānāḥ* – nom mpl, *samāna* једнак. 9. *vr̥ddhasya* – gen msg, *vr̥ddha* стар; *taruṇī* – nom fsg, *taruṇī* млада жена; *viṣam* – nom nsg, *viṣa* отров. 10. *na* – pcl, *na* не; *nāryaḥ* – nom fpl, *nārī* жена; *vinā* – praep, *vinā* (+ int) без; *tr̥ṣyayā* – int fsg, *tr̥ṣyā* љубомора. 11. *asantoṣaḥ* – nom msg, *asantoṣa* незадовољство; *śriyaḥ* – gen fsg, *śrī* срећа; *mūlam* – nom nsg, *mūla* коријен. 12. *striyaḥ* – nom fpl, *strī* жена; *nisargāt* – abl msg, *nisarga* природа; *eva* – pcl, *eva* управо; *paṇḍitāḥ* – nom fpl, *paṇḍita* мудар, лукав. 13. *calā* – nom fsg, *cala* пролазан; *lakṣmīḥ* – nom fsg, *lakṣmī* срећа; *calāḥ* – nom mpl, *cala* пролазан; *prāṇāḥ* – nom mpl, *prāṇa* дах, pl живот. 14. *nāryaḥ* – nom fpl, *nārī* жена; *piśācikaḥ* – nom fpl, *piśācika* враг; *iva* – adv, *iva* попут, као; *haranti* – 3pl ind praes act, *hr̥* 1 красти; *hṛdayāni* – acc npl, *hṛdaya* срце. 15. *gadyam* – acc nsg, *gadya* проза; *kavīnāṃ* – gen mpl, *kavi* пјесник; *nikaṣam* – acc nsg, *nikaṣa* камен кушње; *vadanti* – 3pl ind praes act, *vad* 1 казати.

Кључ: 1. Корак закона брз (је). 2. Подучавање будала (служи) за гњев, не за смирење. 3. Узалуд (је) киша за море, узалуд (је) храна за ситог (човјека). 4. Управо (је) судбина узрок и среће и несреће. 5. Помирење са непријатељем освета (је). 6. Управо (је) ватра лијек за ватру. 7. Врлине треба прихватити, и од непријатеља; грешке треба истакнути, и од учитеља. 8. Људи без стоке по закону (су) једнаки. 9. Млада жена (је) отров за старог (човјека). 10. Нема жена без љубоморе. 11. Незадовољство (је) коријен среће. 12. Управо (су) по природи жене мудре. 13. Срећа (је) пролазна, живот (је) пролазан. 14. Жене краду срца попут врагова. 15. Кажу да се пјесници кушају на прози.